

LA RECERCA DE LES INSTITUCIONS CATALANES

SOBRE MEDICINA

Una aproximació sumària

A. OBRADOR

(Servei de Digestiu. Hospital de Son Dureta)

Una de les millors maneres per valorar l'activitat de recerca de les institucions és estudiar les publicacions que ha produït. EnS ha semblat escaient en aquesta ponència fer una petita aproximació a la producció mèdica dels Països Catalans ja que pensam que poques vegades s'ha fet aquesta reflexió des del nostre àmbit. Per això, hem cercat a la base de dades del *Science Citations Index (Scisearch)* les referències procedents de les diferents institucions dels Països Catalans. Hem d'agrair a la biblioteca de la Universitat de les Illes Balears les facilitats donades per fer aquesta recerca. Com a intermediari de la base de dades hem utilitzat els serveis de *Dialog*. Les paraules clau que hem fet servir són: *medicine, Barcelona, Tarragona, Girona, Lleida, Reus, València, Alacant, Palma o Balears, Andorra i Perpinyà* (també hem utilitzat diferents variants lingüístiques dels topònims per disminuir les possibilitats d'error). Com és evident una cerca d'aquestes característiques només recull les publicacions que tenen entrada a la base de dades i per tant no podem valorar les referències de difusió més local que, tot i que possiblement són nombroses, no tenen una repercussió a les bases de dades internacionals. Fèrem la cerca el dia 12 de maig de l'any 1992. Utilitzàrem diferents límits de temps. Així la producció dels Països Catalans durant els anys 1988-92, a la base de dades *Scisearch*, va ésser de 4.482 referències; durant el període 1991-92 va ésser de 1.472 referències i durant els primers mesos de l'any 1992 va ésser de 372 però segons quines avaluacions, per manca de dades, només n'hem pogut utilitzar 340. Ja que hem fet una tabulació manual dels resultats, he limitat l'anàlisi a les publicacions dels primers quatre mesos de l'any 1992. Per això no podem dir que els resultats siguin absolutament representatius de la producció científica catalana. Les més perjudicades són les institucions amb poques publicacions perquè l'error pot ésser més important, ja que la representació durant aquests quatre mesos pot ésser no indicativa de la producció real. De totes maneres, pensam que possiblement la representació instantània que hem aconseguit s'aproxima notablement a la realitat.

En primer lloc podem veure els resultats de la producció mèdica dels diferents territoris que conformen el Països Catalans.

Publicacions per territoris dels Països Catalans

Territori	núm.	%
Catalunya	291	78,2
País Valencià	71	19,1
Illes Balears	8	2,2
Perpinyà	2	0,5
Total	372	

Si tabulam les diferents publicacions segons les poblacions d'origen obtindrem la taula següent:

Publicacions per ciutats

Barcelona	274
Cornellà	1
Santa Coloma	1
Terrassa	1
Sabadell	2
Igualada	1
Tarragona	3
Reus	2
Tortosa	1
Lleida	3
Girona	1
València	64
Alacant	4
Elx	1
Sagunt	1
Castelló	1
Palma	8
Perpinyà	2

Finalment indicarem dins aquest apartat les institucions amb més referències ordenades segons el nombre de cites.

Les institucions amb més referències

Hospital Clínic i Provincial (Barcelona)	92	24,7
Hospital Vall d'Hebron (Barcelona)	44	11,8
Hospital de la Santa Creu i Sant Pau (Bna)	38	10,2
Hospital Clínic (València)	21	5,6
Hospital de Bellvitge (Barcelona)	21	5,6
Hospital La fe (València)	18	4,8
Hospital General (València)	15	4,0
Institut Municipal Investigació Mèdica (Barna)	11	2,9
Hospital del Mar (Barcelona)	10	2,7
Hospital Germans Trias (Barcelona)	9	2,4
Hospital de l'Esperança (Barcelona)	8	2,1
Fundació Puigvert (Barcelona)	6	1,6
Hospital Son Dureta (Palma)	5	1,3
Hospital d'Alacant	4	1,1
Hospital Dr. Peset (València)	4	1,1
Hospital de la Creu Roja (Barcelona)	4	1,1
Dpt. de Sanitat i Seg. Soc. (Gen. Cat.)	4	1,1
4 institucions	3	3,2
7 institucions	2	3,8
31 institucions	1	8,3
total 59 institucions	372	100

És de destacar que hi ha un hospital, el Clínic de Barcelona, que acumula pràcticament la cinquena part de totes les publicacions dels Països Catalans, a una gran distància del segon centre amb nombre de publicacions.

Veurem a continuació les relacions dels centres de producció biomèdica dels Països Catalans amb les referències analitzades. De les 338 cites en les quals hem pogut analitzar aquest aspecte, n'hi ha 62 (18%) on hi participen dues o més institucions dels Països Catalans o estrangeres. En primer lloc indicam la relació institucional entre els Països Catalans i altres països diferents de l'Estat espanyol. així hem trobat, a les

referències indicades, 198 institucions de diferents estats. A la taula següent hi ha els resustats segons els continents.

Relacions de les institucions catalanes amb l'estranger

EUROPA		AMÈRICA	
Anglaterra	34	Estats Units	33
França	21	Canadà	9
Holanda	11	Argentina	1
Bèlgica	10	Mèxic	1
Itàlia	9	ÀSIA	9
Suècia	7		
Àustria	5	Japó	
Suïssa	4		
Escòcia	4		
Finlàndia	4		
Dinamarca	3		
Grècia	3		
Altres	11		
Total	135	(68,9%)	

Com era d'esperar la majoria, quasi el 70% de les institucions relacionades amb els Països Catalans es troben a Europa. No és gens menyspreable la relació amb els Estats Units (33 referències) i al mateix nivell que Itàlia i Alemanya es troben el Canadà i el Japó amb 9 referències.

Les relacions dels Països Catalans amb institucions de l'Estat espanyol, a les referències biomèdiques analitzades, les podem veure a la taula següent.

Països Catalans i Estat espanyol

Madrid	11
Valladolid	3
Sevilla	2
Santander	2
Sant Sebastià	2
Salamanca	2
Granada	2
Altres	8
Total	32

De l'ànalisi de les dues darreres taules podem concloure que hi ha sis vegades més relació, a les publicacions mèdiques, entre els Països Catalans i els països estrangers diferents a l'Estat espanyol que entre els Països Catalans i l'Estat espanyol.

També hem cercat les relacions entre Catalunya, País Valencià i les illes Balears i hem trobat 3 referències signades per institucions de Catalunya i el País Valencià i una cita signada entre institucions de Barcelona i Palma. També hi ha 17 publicacions on hi participen almenys dues institucions de Barcelona, 4 publicacions on hi participen dues isntitucions de València i 1 publicació on hi participen dues institucions de Palma.

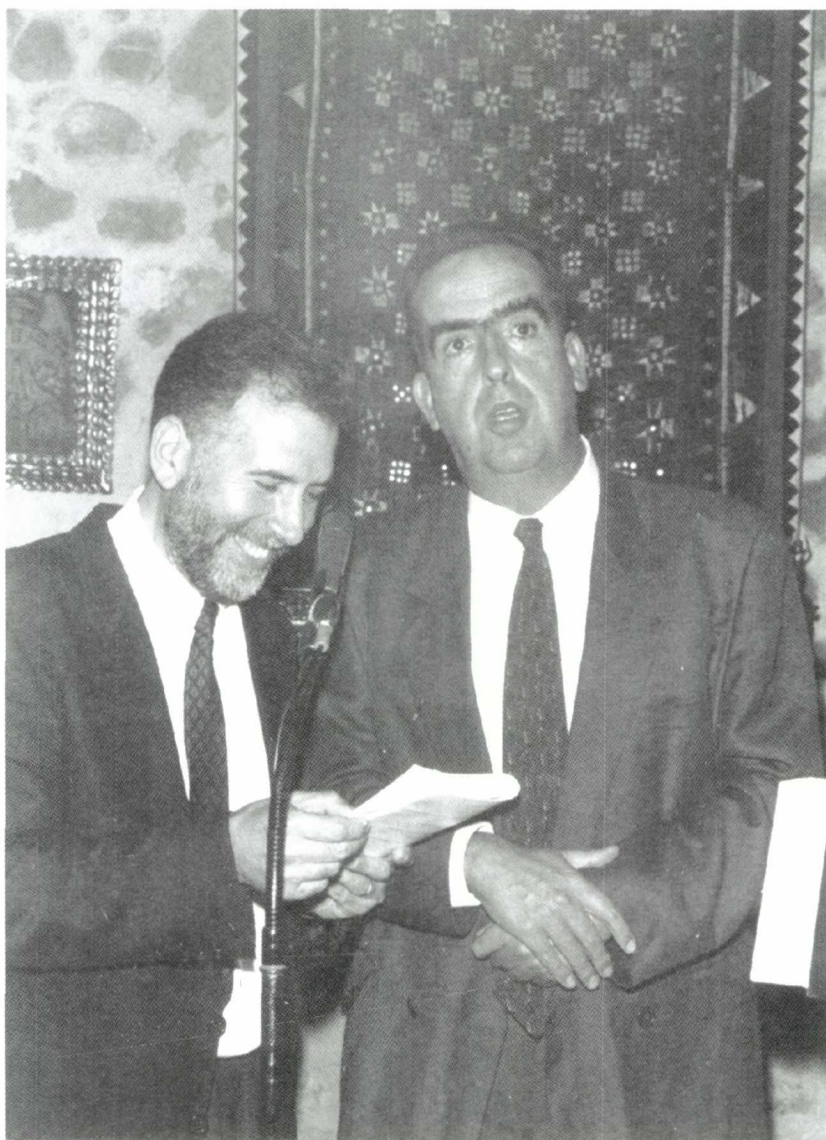
Finalment hem analitzat les relacions dels quatre centres de producció més importants amb altres centres de fora dels Països Catalans.

Institució	Nom. Ref.	Fora Espanya	E. espanyol
Clínic (Barna)	13	42	3
Vall Hebron	6	5	13
Sant Pau	4	12	14
Univ. València	4	4	-

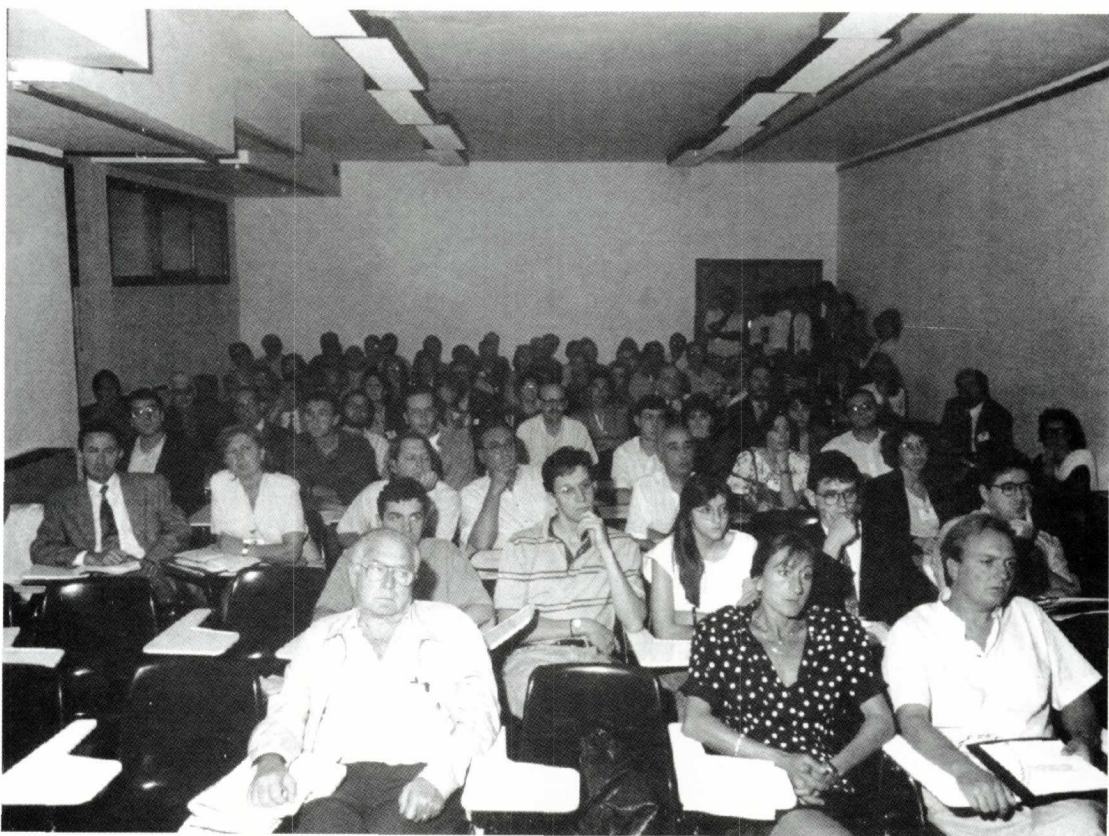
Com podem apreciar hi ha pràcticament quatre models diferents de relació. L'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona manté unes relacions molt més intenses amb centres de l'estranger que amb centres d'Espanya. L'Hospital d'Hebron presenta una model invers. L'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau manté unes relacions equilibrades i la Universitat de València només té relacions (4 cites) amb institucions estrangeres.

Amb totes les reserves indicades en el començament (que les institucions amb poques referències es poden veure incorrectament representades i que el període d'estudi és curt) a manera de conclusions d'aquesta part de la ponència crec que podem dir:

1. Hi ha una centralització important de la producció mèdica dels Països Catalans que es concentra a Catalunya i sobretot a Barcelona.
2. Hi ha una institució, l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, que publica pràcticament el 25% de la producció mèdica del Països Catalans.
3. De l'anàlisi de les relacions entre les institucions dels Països Catalans i les institucions de fora podem dir que hi ha sis vegades més relació amb l'estranger que amb Espanya.
4. Les relacions a nivell de publicacions mèdiques entre el Països Catalans són febles.

El President i el Vicepresident del Congrés fent l'exègesi i l'hermenèutica de les prediccions metereològiques publicades en el programa del Congrés.

Aspecte d'una de les sales on es llegien les comunicacions.

El President de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears visita - i amenitza - l'exposició commemorativa dels estudiants.

**COMUNICACIONS
A LA PONÈNCIA II.3**